

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetésny., nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Az új iskolaév elején.

szokásuk úgy a fővárosi, mint a vidéki iskolák, hogy a tanuló ifjúságra nézve két fontos időpont alkalmából, mint a milyen az iskolai év eleje és vége, az iskola ügygyel s az ezzel kapcsolatos kérdésekkel tüzetesebben foglalkozzanak.

Mi is követjük ezt a szokást, s évről-évre rátereljük olvasóink figyelmét e kérdésekre, bár gyakran az újságírók ama keserű érzésével, mely azt gyaníttatja velünk, hogy egyrészt a megszokott vagy kevésbé variált czim láttára mondani valónk olvasatlanul marad, másrészt az abban foglaltak figyelembe nem vétetnek.

Pedig többször hangoztattuk már s mindannyiszor a legmelegebb hangon ajánlottuk az olvasó közönség figyelmébe azt a tanácsunkat, hogy az ifjúság szellemi és erkölcsi előmenetele iránt kötelelesszerűen érdeklődni nem elég az által, hogy gyermekeinket beiratjuk az iskolába s az oktatásdíj lefizetéséről szóló nyugtatványt a tárcánkba tesszük, vagy pedig az által, hogy a jól végződött vizsgálat után megsimogatjuk a gyermeket, a rossz bizonyítvány miatt pedig leszidjük az iskolát s pontum.

Sajnosan tapasztaltuk, hogy a legtöbb szüle gyermekeinek iskoláztatásánál a fenti rossz szokást követi, sőt nyíltan hangoztatja, hogy ő neki annyi a dolga, hogy nem ér rá a gyermek nevelésével foglalkozni, s iskolai dolgai után kellően érdeklődni. Sőt egész erőteljességgel hangsúlyozzák: Hiszen ott az iskola! Arra valók a tanítók és tanárok! Azért fizeti az ember a drága tandíjat s veszi azt a sokféle könyvet!

Igy beszél a legtöbb szüle s igen sok — ha nem beszél is egészen így — hasonlóan gondolkodik.

S hogy ez mily téves beszéd és gondolkodás, erre nézve lássunk egy hasonlatot.

A gyermek felnevelése a szüle feladata A szülét környező társadalmi és kulturális viszo-

nyok szerint támadnak azok az igények, melyek a testi nevelés mellé a szellemi és erkölcsi nevelést is rákényszerítik a szülékre. Vagyis a legműveltebb s a legműveletlenebb népek gyermekeinek testi nevelése mellett ott van a szellemi nevelés szükségessége. Ki hol születik, a szerint igényli a szellemi nevelést. A testi nevelés azonban nemcsak mindenütt a földön, de még — hogy ne válogassunk a példában — az állatoknál is a szüle legfőbb és mindenképp fontos kötelessége.

Ur és szolga, gazdag és szegény, művelt és műveletlen szüle egyaránt Istentől rendeltetett s szinte ösztönyszerű kötelességének tekinti, tudja és érzi, hogy kiseded magzatát szeresse, ápolja, táplálja, védelmezze a legnagyobb áldozatok árán, nélkülözések között is, sőt a saját élete kockáztatásával is, s minden tőle telhetőt elkövet, hogy az testben-lelekben ép, egészséges, szép és erős legyen. Hol van ennek a szeretetnek s ez aggodalomnak a határa? Talán a gyermek 6 éves korában? Nem épen úgy gondolkozik e a szüle az iskola első osztályába beiratott gyermek egészségéről, élelméről és ruházatáról továbbra is, mint mikor az még a porban játszott?

Ha tehát a gyermek testi épsége és fejlődése továbbra is természetes feladatát képezi a szüléknek, miért és hogyan képzelhetik el azt, hogy annak erkölcsi és szellemi nevelése alól felmentették magukat az iskolába beiratás által?

Nagy általánosságban elterjedt, sajnosan tapasztalt felfogása az a szüléknek, mint fentebb is érintettük, hogy az iskolától többet vár, mint a mennyit az adhat. Pedig ha az iskola azt a napi 4—5 órát a legteljesebb eredménnyel használná is fel a gyermek erkölcsi és szellemi fejlesztésére, a napnak még a szorgalmi időszakban is négyszer annyi óráját tölti a gyermek a szülei háznál, szülei felügyelet, ellenőrzés és vezetés alatt. Ennek a nagy időnek pedig (hozzá számítva az ünnepek és szünidők nagyszámú napjait is) a gyermekek felett gyümölcsözetlenül,

irányítás és helyes erkölcsi vezetés nélkül elmulnia nem szabad. Szükséges, hogy a mint a szüle naponként megfigyeli gyermekeinek egészségi állapotát, étvágyát, ruházatának épségét s a mutatkozó hiányokat pótolja, a kifogásokat eltüntetni igyekszik, úgy annak szellemi s erkölcsi viszonyait is naponként figyelembe részesítve, a hibák megszüntetése iránt esetről-esetre lelkiismeretesen intézkedjék. Lehetetlen dolognak tartjuk, hogy e tekintetben akadjon iskola vagy tanító, a kivel e czélből érintkezésbe lépve, jóakaratu és szakszerű utbaigazítást vagy felvilágosítást ne nyujtana az érdeklődő szüléknek még idejében, az iskolaév folyamán, ha ezért ott bekapogtatnak.

A család és iskola között szoros kapcsolat van. A ki e kapcsolat lételet tagadja, vagy e kapcsolat fontosságát nem becsüli kellő értéke szerint, az nem lehet tisztában gyermeknevelői nagy feladatának magasztosságával és fontosságával, a bekövetkező bajokért pedig egyedül magamagát tekintse felelősnek.

E már nem egészen először tárgyalt kérdés felszínre hozásával üdvözöljük az új iskola év elején az érdekelt szüléket, tanítókat és tanulókat, azt kívánva, legyen áldás az új éven át családokon és iskolákon egyaránt. Adjon az Ég a szüléknek s az iskola munkásainak a közös feladat megoldásához erőt, kitartást és összhangot, hogy a mi munkát szép remények között ma megkezdene, azt szép eredménnyel be is fejezhessék!

Lelkészi jubileum.

Szép ünnepély színhelye volt folyó hó 25-én (vasárnap) a rimaszombati izraelita hitközség tanácssterme, a mikor *Singer* S Leó helybeli általánosan kedvelt és népszerű főrabbi lelkészségének 25 éves jubileumát ünnepelték hívei. Az ünnepély a hitközség, chebra kadischa és izraelita nőegylet együttes diszközgyűlésével kezdődött, melyet dr. *Cziner* Miksa hitközségi elnök nyitott meg és indítványozta, hogy a diszközgyűlés vezetésére dr. *Lichtschein* Adolf diszelnök kéressék fel, ezen indít-

Gyere hát, gyere hát a nagy akasztásra!
Magad légy a hóhér, rá ne bizzad másra!

Elképzelheti a kedves olvasó, különösen azok, kik Pósa bácsit ismerik, hogy mennyire megörültünk e szellemes és sokat ígérő meghívónak. Siettünk is reá válaszolni, hogy ott leszünk, hol buzog a jó csevicze és sir az ur asztalára szánt bor üvegének a nyaka De még messze van a husvét, az áldozás napja, addig még szüretelünk is, kár tehát keseregni a tiszteletes urnak, meg a kurátor uramnak; mert addig még kétszer is meg lehet tölteni a pinczetokot. Először édes musttal, azután pedig kiforrott érett borral.

No de nem is volt ebben hiba, mert az eclésia bőven kirukkolt fluidumokkal.

De az idő, az a komor, felleges csepergős idő, az idézett elő nagy bánatot a társaság szívében. Különösen Pósa Sárka és ifju barátai pityeregtek együtt a kesergő égbolttal. De a jó Istenke meghallgatta őszinta imádságukat és reggelre verőfényes arcczal ragyogott le reájuk a nap aranyos tányérja.

Volt is öröm a leányseregben: — Mama . . . Mama . . .! S a nagy öröm méltóbbképen már nem tudott megnyilatkozni.

Már kora reggel, minden eclésián lekergették az ülős tyukokat a régi poros kocsiából, hirtelen reá akasztották a tartó lánczot a rúd végére, mellé hozzádoltak két tüzes csikót és a soros presbiter szolgálja hamarosan porfellebbe ragadta a kis falusi társaságot.

Már jó magasan delelőre járt a nap a bellényi és szütori összetorkolló völgyek felett és csak négy gavallér ácsorgott még a bellényi cseviczés kút lusta ágas gémese alatt, midőn az erdő sűrűjéből gyönyörű ének zengett fel, dicsérve a nagy természet szépségét. Nem sokáig kellett várakozni, mert gyors egymásutánban érkeztek a kocsi és vendégek mindenfelől, bőven felpakolva elemőzsiával. Egy Rákóczy udvartartásnak elég lett volna egy bétre, mit a jó tiszteletes urnak és asszonyok összehordtak. Sok lakodalom, keresztelő és temetés kell ahhoz, hogy a rimaszombati, radnóti, rimaszécsi, martonfalvi és jános

TÁRCZA.

Hogyan mulat az Ecclesia.

A jó Pósa bácsi — már mi csak úgy mondjuk — Radnótól, megint megemberelte magát. Hát hiszen hogyan is tenné ő le a régi jó szokásokat. Ő a nép gyermeke, ő a nép költője, ő a kicsi gyermekek lapjának szerkesztője, s ő mindannyiunk nagyon szeretett és tisztelt *Pósa bácsija*. Es ebben az egyszerűségében érdemelte ki a sok „Pósa“ közül, megkülönböztetésül a „bácsi“ nevet.

Különös, hogy bár évtizedek óta a fővárosi írói világ légkörében él és pengeti lantját, még sem ragad reá a majom komédia. Most is szeghaját visel, mely alatt erősen domborul tele ésszel nyílt homloka és csavarodik pörge nagy bajusza. Nem veti le soha a le-hajtott félen keményített gallért és a régi babos nagy maslira kötött nyakkendőt.

Félrevágott pörge Kossuth-kalap a fővege és kényelmes czúgos topány a lábbelije.

A milyen egyszerű és keresetlen külső öltözéke, olyan az ő lelki világa is.

Az igazi költő lelkét nem ejti semmi hatalmába, csak a szív, a mely szót ad az ajkára és lantot a kezébe.

De van még Pósa bácsinak más jó szokása is. Az pedig, hogy szereti a jó czimborákat és ezek között különösen az ecclesia embereit, a vastagnyaku kalvinista papokat, kik nem felejtik otthon a csapokat.

Mint minden évben, most is úgy történt, hogy Pósa bácsi radnóti magányában, hová az írói fáradalma-kat jött kipihenni, reá gondolt ismét a tractusra és egy búfelejtő találat adott a rimavölgyi és balogvölgyi kalvinista papoknak a bellényi cseviczés kútnál.

De hát nemcsak prédikátorok, hanem tánczosok, tánczosnők és szakácsok is kellene egy mulatni vágyó társaságba, s ezért reá gondolt az egyházon kívül lévő barátaira is és azok közül is számosat hívott meg az augusztus hó 23-án megtartott kirándulásra.

A *Singer* és *Wolfner* kiadó cég nagy bosszúságára ide szedtettem a *Gömör-Kishont* szerény betűivel Pósa bácsi még kiadatlan „*Akasztásra hívás*“ című alexandrinus sorokba összeszedett rigmusos meghívóját:

Vastagnyaku papok, elő csak a csapot!
Csapjunk csapatunk egy jó görbe napot!
Hisz annyi a gondunk: ki se látszik füllünk,
Összetett kezekkel tétlenül mit ülünk!
Ott vár a szütori erdő minden fája,
A teremburáját, akaszszuk föl rája!
Egy egy bú, egy egy baj csüggyön minden ágon,
Tudom: híres erdő lesz az a világon!
Hetedhétországól csudájára járnak,
Lantpengető költők róla dalt csinálnak.
Gyere hát, gyere hát a nagy akasztásra!
Magad légy a hóhér, rá ne bizzad másra!

Hozza el mindenki az oldalbordáját:
Kezes barikáját vagy házi sárkányát!
Nagy fakanál legyen rózsás tenyerébe,
Hogy beleüthesse mindenféle lébe.
Motólla módjára sűröngjön-forogjon,
Déli harangszóra gyomrunk ne korogjon.
Rotyogjon a gulyás . . . a' lesz a csemege!
Sisteregjen, süljön a zsványpecsenye.
Minden Istenfia annyi karczost hozzon:
Csobolyó, csutora soha ki ne fogyjon.
Gyere hát, gyere hát a nagy akasztásra!
Magad légy a hóhér, rá ne bizzad másra!

De mit ér az erdő, ha nincsen virága,
Lombos sátorában dalos madárkája!
Hát senki a lányát otthon ne felejtse,
Hogy azt a sok legényt kétségbe ne ejtse.
Mert a hol cigány van, terem ott a legény,
Legény meg lány nélkül mit ugrálna szegény!
Húzzad, more, húzzad! Mit is tátod a szádát!
Ne sajnáld a gyantát, azt a vakapadát!
Tiszteletes úr is bokázik majd rája:
Csak úgy szuszog bele a tüdeje, mája.

vány általános helyesléssel elfogadtatván, diszelnök megköszönve a beléje helyezett bizalmat, méltatja a mai nap jelentőségét és indítványozza, hogy a jubiláló főrabbiért egy a hitközség, chevra-kadische és nőegylet elnökségéből álló küldöttség küldessék ki s annak visszaérkezéig a közgyűlést felfüggesztette.

Néhány percz mulva a küldöttséggel a terembe érkezett Singer S. Leó főrabbi, kit beléptekor hívei lelkesen megéljenztek.

Az éljenzés lecsillapultával a jubilánst először a 30 tagu üdvözlő küldöttség élén dr. Cziner Miksa hitközségi elnök üdvözölte egy szónoki hévvel előadott s általános tetszéssel fogadott beszéddel. — Huszonöt év — ugymond — egy egész emberi élet s a lelkesi pályán eltöltött ily hosszú idő — mely pálya legtöbb esetben babér helyett töviseket terem, — valóban kimagasló momentum. — Nem akarja az ünnepelt érdemeit méltatni, csak azt hangoztatja, hogy mindig főtörekvése volt híveit úgyis mint lelkipásztor, de úgyis mint hitoktató a vallás és haza iránti rendületlen szeretetre és hűségre oktatni. — Az ég áldását kéri az ünnepeltre és egész családjára, majd átnyújtja a disz-közgyűlés jegyzőkönyvének kivonatát és a hitközség ajándékát, egy ezüst szertartási tálat, melyen következő felirat van: „A rimaszombati izraelita hitközség ajándéka Singer S. Leó főrabbi ur 25 éves rabbi-jubileuma alkalmából. 1882—1907. augusztus 3.”

Az üdvözlő beszédet zajos éljenzés követte, mely után az ünnepelt töle megszokott ékes szavakkal meghatottan mondott köszönetet híveinek. Ő — ugymond — ez ünnepeltetést nem kereste, de hogy részesül benne, ez valóban jól esik szívének, mert ebből meggyőződött hívei osztatlan szeretetéről s erőt merít a jövőben való munkásságra. — Ezelőtt 25 évvel, midőn mint fiatal ember a városba jött, boldogult édes atyjától azon tanítást kapta: „Éz a te otthonod, melyet Isten rendelt számodra, ezt teljes lelkedből és teljes szivedből szeretned kell!” Ezen atyai intést megtartotta mostanáig s meg fogja tartani továbbra is. Beszédét a papi áldás első részével fejezte be: „Áldja és őrizze meg az Örökkévaló a hitközséget!”

Ezután következett a chevra-kadische 30 tagu küldöttsége, melynek nevében dr. Lichtschein Adolf költői hasonlatokban gazdag és ékes szónoklattal üdvözölte az ünnepeltet, méltatta az egylet fejlesztése körül szerzett érdemeit és kiemelte, hogy 25 éves lelkészisége alatt egy bent, mint kint jó hírnevet és tiszteletet szerzett nemcsak önmagának, hanem egyháznak is. Ezután átnyújtotta a Chevra Kadische ajándékát, egy fűt szerkezettel ellátott arany zseborát, melynek felső fedelére az ünnepelt monogramja: „S S. L.”, alsó fedelének belső részére pedig ezen felírás van bevésve: „A rimaszombati Chevra-Kadische ajándéka Singer S. Leó főrabbi ur 25 éves rabbi-jubileuma alkalmából. 1882—1907. aug. 3.” A főrabbi meghatva mondott köszönetet s előadta, hogy míg egyrészt örül annak, hogy híveinek legnagyobb részét — kiket ezelőtt 25 évvel itt talált, most is maga körül láthatja, másrésztől fájdalommal és kegyelettel emlékszik meg azokról, kik ezen idő alatt az örökéletbe költöztek.

Áldást kíván az egylet további működésére a papi áldás második részével: „Világítsa feléd az Örökkévaló arcát és kegyelmezzen meg!”

Most az izraelita nőegylet küldöttsége következett, melynek nevében dr. Weinberger Rezső jegyző lendületes és a hallgatókra mély hatást keltett szónoklattal üdvözölte a nőegylet megalapítóját és titkárját, ki bokros teendő mellett arra is vett időt és fáradságot magának, hogy hitközsége kebelében a jótékonyág is helyet találjon és fejlődjék — Átnyújtotta a nőegylet ajándékát, egy ezüst tintatartót ezen felirással: „1907. 8. 25. A rimaszombati izr. nőegylet tisztelete jeléül”, és egy ezüst tollszárat arany tollal.

Erre a főrabbi zokogását alig birta visszafojtani: válaszolt, jólesik — ugymond — szívének, hogy a válás és kegyelet után a jótékonyág nemtől is ily szépen emlékeznek meg róla, igéri, hogy mint eddig, úgy ezután is töle telhetőleg közre fog működni, hogy a nőegy-

let gyarapodjék és felvirágozzék. A nőegylet Isten áldását kéri a papi áldás harmadik részével: „Fordítsa feléd az Örökkévaló arcát és adjon neked békét.”

Az üdvözlések befejezése után az ünnepelt még általánosan intézett néhány szót híveihöz, beszédét azon bibliai idézettel kezdte, hogy Isten azt mondta Izrael népének: „majd ha beérkezel azon országba, melyet én rendelek számodra, vedd munkád első gyümölcsét és adjad áldozatul a főpapnak.” Ezelőtt 25 évvel, midőn ő ez otthonába jött, nem hozott magával mást, csak híveit ért lángoló szívét, most sem tud más áldozatot adni, de igéri, hogy szíve minden dobbanását, lelke minden melegét hitközsége felvirágoztatására fogja áldozni.

A nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott beszéd után elnök a disz-közgyűlést berekesztette, mire a szép és lélekemelő ünnepély véget ért.

Az ünnepelt úgy a városból mint a vidékről számos üdvözlő táviratot és levelet kapott. A jó kívánatokhoz mi is őszintén csatloljuk a magunkét és kívánjuk, hogy Singer S. Leó egészségben és boldog családi körben érje meg lelkészisége 50 éves jubileumát is!

—g—r.

Itt vannak a katonák.

Mint már előzőleg jeleztük, a katonák egy kisebb része augusztus hó 29-én megérkezett, hogy a környéken tartandó nagy hadgyakorlaton részt vegyen. 28 án este már lehetett látni a különféle fegyvernemhez tartozó szállásainálkat városunkban, kik a csapatok részére szállásról és élelemlről gondoskodtak.

29 én már reggel 7 órakor erős ágyu- és puskaropogás ballatszott Zehérje felől, mely szokatlan zaj sok kíváncsi embert csalt ki az akasztó-hegy felé. Szép látvány volt, midőn a zehérjei szőlők aljában elhelyezett tüzérség perczenkint dörgette ágyúit a támadó és erősen tüzelő gyalogságra, mely gyors útbenben a rimaszombati szőlő-hegyen elhelyezett tüzérség folytonos tüzelésének fedezete alatt vonult fel a magaslatra a tornaljai ut felől.

A szép látvány csak délelőtt 10 órakor ért véget, midőn a csapatok vig zeneszó mellett teljesen jó conditióban vonultak be a városba.

Az ütközetben részt vett az 54-ik gyalogdandár, a 85 ös löcsei és a 67-es eperjesi gyalogezredekkel, a losonezi 16 os és kassai 6 os tüzérezred 2—2 üteggel. A 67-es sárosi bakák és a tüzérség a parancsnoksággal együtt városunkba volt elszállásolva. A 85 ös löcsei bakák azonban tovább vonultak éjszak felé és Ráho környékén nyertek szállást és pihenőt.

A dandár innen 30 án reggel a korai hajnali órákban tovább vonult Osgyan felé, hogy a Losoncziól erre felé tartó a 25-ös és 34-es bakákkal és fenti tüzérezred 2—2 ütegeiből alakított másik dandárral megütközzön.

Ütközet után egy hadosztályba őszpontosítva f. hó 4-én vonul vissza városunk felé és a dobrai fensíkon fog megütközni a Miskolczi felől vonuló 5, 60, 65 és 66 os bakákból és az eperjesi, valamint a miskolczi tüzérezredkből alakított másik hadosztállyal. Ezen nagy hadosztálygyakorlatok folyó hó 7-én fognak véget érni.

Az itt átvonult dandárnak báró Wéber vezérőrnagy volt a parancsnoka.

A 67-es gyalogezred figyelmes ezredese az ezred zenekarát az esteli órákban a Tompa-térre rendelte ki ténzerére. A szép zenének sok hallgatója volt.

Ez alkalommal nem hagyhatjuk szó nélkül, mint értesülve vagyunk, városunk polgársága részéről a katonasággal szemben a multban nem tapasztalt idegenkedést. Ugy halljuk, igen keservesen panaszkodtak a katonák, hogy mily nehezen tudtak helyhez jutni, hol fáradságukat kipihenjék. Fábry Zoltán rendőr-alkapitány mindent elkövetett, de törekvése sok helyt kárba vészett, mert a polgárság nem szívesen látta a katonát.

Volt alkalmunk saját szemünkkel meggyőződni arról, hogy végzett intelligens egyéves önkéntesek és altisztek kertekben, de még kapuk aljában pár szál szalmán heverték. Hát bizony ez nem a legszebb fényt veti

járt körben a pohár, mely körnek koszorú poétánk Pósa bácsi és a szintén költői lelkű bájos neje volt a központja, ölelve a még jelenlévő kedves hölgyek, mint a magyar eszmék és vendégszeretet színes tulipánjainak koszorúja által. — A férfiak pedig, mint egy-egy erős törhetlen magyar hajtások kacsolták össze a tulipán koszorút.

A cigány sem maradt el, mert az olyan, mint a holló. A hol valahol préda van, a cigány mindjárt ott terem. Bizonyára nem a szénsavas cseviche viz illata, de a párolgó étkek csalták ki a jó jánosai bandát is. — Fekete volt az öt tagból álló banda, mint az éj sötétje, de nem volt kérges a tenyere és barázdás az ujsa, mert hát ők nem valami vályogvető cigányok. Muzsikával keresik ők kenyerüket és azzal hevítik a szíveket.

Volt is eredménye a nótának, mert ebéd után tüstént tánczra perdült a kis sereg. Es oly melegtünk lett, hogy már nem bántuk volna, ha egy kiesit onnan felülről még is öntözték volna még kívül száraz testünket. De nagy boszuságára a tiszteletes uraknak, csak nem akart esni, s így estére mind elloccsoltuk a putuoki, meg a hegyaljai hegyeken szüretelt folyadékot. Estére pedig üres és száraz lett minden eclesiás szent butykosa.

Mielőtt elváltunk volna azonban egymástól, a következő jegyzőkönyv vetett fel:

Jegyzőkönyv.

Pósa Lajos koszorú poétánk Alexandrinusokba összekomponált rigmusos, congregatiós, pecsétes levele folytán, a mai napon Kr. u. az urnak 1907-ik évében, nyárutó kisasszony hava 23-ik napján a bellényi cseviche kútnál hagyományosan családbeli tagjainkkal teljes számban összegyülekezvén, Pósa Lajos nemesradnóti ev. ref. lelkész collegánk propositójára jegyzőkönyvet rendeltünk felvenni, mint következők:

Adjuk tudtul mindazoknak, kiket illet, vagy a jövőben illetend, hogy minden vallásu és rangu rendeinknek a pontosság lévén különös sajtásága és jó tulajdona, reggel 9 órakor a kitzított helyen, a bellényi cseviche kútnál megjelenvén, a százados tölgyek árnyékában sátorot ténk.

reánk, s nem bizonyít a magyaros vendégszeretet mellett és rosszul esik hallani, mikor a 94-es és 1901-es nagy gyakorlatok után a több ezer főre rugó katonaság oly elszállásolásban részesült városunk és vidékén, hogy fel-sőbb helyen is nagy elismerést érdemeltünk ki.

Hallottunk olyan kifogást is, hogy „németnek” nem szívesen ad helyet senki. Hát az igaz, hogy ezen közös hadseregbeli ezredeknek német a vezérleti és vezényleti nyelve, s főtisztjei is többnyire idegen származásu emberek, de hallottuk, hogy török a magyar nyelvet, alantost tisztjei azonban felerészben magyarok, legénysége pedig egészben e hazának gyermekei, kik nem passzióból gyalognak már hetek óta éhen-szomjan a nagy melegben.

Kérjük polgárságunkat, hogy ha visszajönnek ezen akkorra még jobban agyonhajszolt csapatok, több vendégszerettel fogadja őket, ügybuzgó alkapitányunk pedig, ki maga is nyugalmazott főhadnagy, még fokozottabb erélyvel járjon el.

Felhívás.

A Gömörmegyei Múzeum Egyesület választmányának megbízásából tisztelettel felkérem az egyesületnek azon rendes és pártoló tagjait, kik a mult évre tagsági díjjal hátrálékban vannak, egyuttal azokat, kik a jelen évet nem fizették be, hogy azt (rendes tagdíj 2 korona, pártoló 1 korona) a folyó évi október 1-ig alulirothoz (vidékiek egyszerű postautalványon) beküldeni szíveskedjenek.

Rimaszombat, 1907. augusztus 28.

Kerekes Dezső, egyesületi pénztáros.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtították avagy hátrálékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátrálékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Marton János, a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság főügyésze családjával Bornemisza László alispánhoz érkezett Bátkába, hol f. hó 15-ig marad.

Madarász Pál, a helybeli kataszteri hivatal főnöke a mai napon kezdette meg 6 heti szabadságidejét, melyet Herkules-fürdőn tölt.

Máriássy István megyei aljegyző szabadságáról haza érkezett; Dr. Söldos Béla aljegyző pedig 4 heti szabadságra távozott.

Dr. Urszinyi Gyula putuoki körorvos részt vett a magyar orvosok és természetvizsgálók pozsonyi vándorgyűlésén s ott mult hó 26 án az orvostudományi szakosztály gyűlésén nagy figyelemmel hallgatott előadást tartott „a gyomor előkészítése az emésztéshez” czímen.

Szombathy László, dobsinaui polg. fiúiskolai tanár, a Gömörvármegyei Általános Tanítóegyesület elnöke mult hó 26 án nagy szerepet játszott a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának Budapesten tartott közgyűlésén. A közgyűlés egyhanguan elfogadta Szombathynak az országos tanítóbizottság reviziójára vonatkozó egészséges javaslatait s ezek alapján a 30.000 tanító részére Budapesten központi képviselőlet és tanítói irodát fognak szervezni.

Uj főgimnáziumi igazgató. Takács Menyhért, a jászói prémontrei rend prépost prelátusa Szepesgyézt, a rozsnói kath. főgimnázium igazgatóját rendi főszámvevőnek nevezte ki. A Jászóra távozó helyére Szmethka Ödön nagyváradi prém. tanárt nevezte ki.

Egyházi kinevezés. A rozsnói Kósa Schopper féle közkórház gondnoki állása Fodor István lemondásával megüresedett. A több éveken át lelkiismeretes gonddal működő gondnok helyére a megyés püspök

Miután constatalánk, hogy a családi békét zavaró fegyverek fehér cselédeink részéről otthon hagyatának és mi is félretévéen házsártos szokásainkat: összes elemőzsiánkat leponáltuk és e napot a pax-nak és barátság-nak szenteljük.

Constataljuk azt is, hogy gyönyörű napunk van. — Nyikorogva bólingat a cseviche kút felett kenetlen ágas gémes, melynek clamorjára vedlett verebek röpkedének ki a szénsavas forrás duoból, meglehetősen piszkot hagyva magok után. — Megröván ezért a község magistrátusát, panaszszal élünk a jelenlévő esküdt utján a viczispán és főszolgabíró urakhoz.

Más észrevételünk nem lévén, felhagyva a hivataloskodással és papi teendőkkel is az korgó gyomruink állapotjának megjavításával és száraz torkunk megöblögetésével kezdünk foglalkozni.

Nagy és kicsi eclesiánk papjai bőven hozának magukkal különféle hegyeken szüretelt fluidumokat; egyhangu votum utján, a nagyobb eclesiákat kezdetűk csapolni.

Miután pedig összes itókáink elfogyának és magunkat így Isten igazában kitombolánk, constataltuk végeztül azt is, hogy e mai szent napon, mindenki búját, bánatát és adosságát akasztotta fel.

A szentírás egyik mondását kívánván ezzel megtartani: „Ne gyűjts magadnak kincseket a földön.”

Bár kedvűnk igen, de több inni valónk már nem lévén, a jegyzőkönyv berekesztetett és aláíratott. Pósa bácsi, Pósané, Pósa Sárika, Kapeller Tusika, Vattay László, Vattayné, Vattay Jolán, Vattay László ifj., Czinke István, Czinke Bözsike és Jolánka, Loysch Ödön, Bódy Dénes, Ruszkay Gyula, Ruszkayné, Böszörményi Sándor, Seress József, Seress Ilonka, Seress József és István, Pósa Lajos és Pósané, Pósa József és Erzsike, Báthory Andor, Báthory László, Lovasányi Béla és Komáromy István.

Esteli imára hívta már Bellény és Szutor jó népét a haragszó és homályos fátyol borult a tájra, midőn bucsut, kedves bucsut mondunk egymásnak és a felbukkanó hold világa, ez örökké fényes lámpás vezérelt vissza mindnyájunkat csendes otthonunkba.

Jó éjszakát, jó éjszakát, a viszontlátásra! —y.

eclesiák kiheverjék azt a pusztítást, a mit tiszteletesné asszonyom vitt véghez a labas jószágok között. De hát közeledik az ősz, ez az évszak a legjövődelműzőbb a szegény falusi papra, csak a gyereket ne kellene az iskolába feladni. — Azt mondja a közmondás: egy baj soh'sem jár magában. De hát majd csak lesz valahogy, mert még egy soh'sem volt, hogy ne lett volna.

Megvizsgálom tehát a kipusztított tiszteletes urakat, hogy most is majd csak lesz valahogyan.

Dictum, factum, — hamarosan megválasztottuk a helyet a szutori erdő árnyékos szelében, a hol egykor a muszka kozákok buddogtak. Pompás tanyát ütöttünk, s pár pillanat mulva készen volt a tábort konyha, lángolt a rőzse és a fehér népség aprított a gulyásnak való gyenge húst és idei krumplit. Az öregebbek az ital irányában voltak, én pedig a tüzet élesztgettem és hűségesen piritottam néger arczatot.

Itt leirhatatlan öröm sugárzott mindenki arcáról, midőn minden gondot, bűt, bánatot felakasztva a cseviche kút nagy ágására, nyüzsgött-forgott a tarka sereg a tűz körül. — Nőgrády esetje, vagy egy Streliszky masinája kellett volna ahhoz, hogy a gyönyörű képet megörökítse, melyben az erdő királya — egy váratlan vendég — egy szép őzbak is belé vegyült merész ugrásaival.

A száz éves tölgyek felett a fényes égi nap keringett, árnyékában pedig a földi napok perzselték szívünket, mely az Isten szabad ege alatt lángolt a szabadságért.

Már jó magasan állott a nap és delett a bellényi gúlya a szemközti lévő dombon, a szutori egyház kis harangja is elkongatta már a delet, midőn ebédhez ültünk. — Az öreg anyaföld keményre száradt kérge volt asztalunk, terítője pedig a haragos zöld pázsitos gyep, melynek minden egyes fűszála az élet erejét és a természet őszhangzatos szépségét varázsolta elénk.

Kell-e ennél nagyobb boldogság és elképzelhet-e ennél nagyobb élvezetet az ember? A földi lények közül csak egy: a kalitkából kiszabadult madár!

Költői rendtelenségben hevertük körül az izletes, párolgó gulyást, a zsirtól csepögő zsványpecsenyét és

Stubendek József rimakokovai h alesperest, ker. tanfelügyelő plébánost nevezte ki.

Katonai előléptetés. *Máriássy* Tivadar es. és kir. kamarás, vezérkari iskolát végzett m. kir. honvédseregbeli kapitány, ki anyai ágon városunkbeli származású, szolgálatára József főherceg udvarához osztott be.

Szakall Kálmán m. kir. honvéd gyalogezredbeli kapitány, a megfelelő csapatbeli szolgálat után, a vezérkarhoz osztott be.

Kinevezés. *Batta* György rimasimoni i. ev. ref. lelkész fiatal, jeles képzettségű okleveles tanár fiát *Batta* Istvánt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a békési állami tanárképző intézet ev. ref. főgimnáziumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

Erdészeti kinevezések. A helybeli m. kir. állami erdőhivatal vezetője: *Pék* József valóságos erdőtanácsosa. *Fábián* Béla erdészjelölt nyustyai járási erdőgondnok pedig m. kir. erdészszé nevezetett ki. Ugyancsak *Lakner* Lajos, a sátoraljujhelyi m. kir. erdőhivatal területére beosztott erdészjelölt, járási erdőgondnok m. kir. erdészszé nevezetett ki. Bennünket azért érdekel ez utóbbi kinevezés, mert Lakner az itteni erdőhivatalnál kezdette meg állami szolgálatát s igen kedvelt alakja volt társadalmunknak.

Gyászhir. *Kapor* János helybeli kir. pénzügyigazgatósági tisztviselőt nagy csapás érte, a mennyiben múlt hó 27-én „*Ervin*” nevű főgimnáziumi növendék fia 12 éves korában elhunyt. — A korán elhunyt fiúcskának folyó hó 29-én megtartott temetésén sokan vettek részt és mély részvételt voltak a bánatos szülők iránt.

Kinevezés. *Nemes* Árpád darnyai képzett ev. ref. tanítót, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a törökkanizsai állami iskolához rendes állami tanítónak nevezte ki.

Egyházmegyei gyűlés. A gömöri ref. egyházmegye augusztus hó 27-én Tornalján tartotta rendes őszi közgyűlését *Csabay* Pál esperes és *Bornemisza* László gondnok elnöksége alatt. A gazdag tárgysorozat mindvégig feszült érdeklődéssel bilincselte le a nagyszámú résztvevők figyelmét. A szokásos isteni tisztelet s az elnöki fenkölt szellemű imának elhangzása után a világi elnök üdvözölte a gyűlés tagjait, kik részint hivatalból, részint pedig megbízatás útján vettek részt. Első tárgya a szavazatbontó bizottság jelentése volt, mely szerint — mint már jeleztük — egyházmegyei világi tanácsbíróvá *Diószeghy* Dezső, egyházi aljegyzővé *Réz* László választottak meg. Mindkettő eszmékben gazdag beszéddel foglalták el hivatalukat. Egyházmegyei ügyészszé egyhangulag dr. *Székely* József putnoki ügyvédet választotta meg a közgyűlés. Ugyancsak e gyűlésen adta be lemondását a tanügyi bizottság is, mivel a mandátuma lejárt. Megválasztották elnökökké: *Buzi* Márton és *Bodor* István, tagokká: *Pósa* Lajos, *Réthy* Andor, dr. *Veres* Samu, *Csizi* Béla és *Mares* János. Nyugdíjintézeti pénztárnok lett *Seres* József. A folyó hó 24-én Sárospatakon tartandó egyházkerületi gyűlésre az elnökségen kívül képviselőkké megválasztottak: *Buzi* Márton, *Réthy* Andor és *Simon* István egyházi, báró *Ragályi Balassa* Ferencz, *Diószeghy* Dezső, *Máriássy* Andor világi részről. A 47 pontból álló tárgysorozat egész nap igénybe vette a gyűlés tagjait s a tárgyalást rövid időre a gazdag és izletes ebéd szakasztotta félbe, melyen a szellemes és sokszor nagy derűséget keltő tósztok üdítették fel a közönség lelkületét.

Uj ügyvéd. Dr. *Szabó* Géza tudatja, hogy Ózdon (Borsodmegye) ügyvédi irodát nyitott. Mivel több községünk közel esik Ózd vidékéhez és még eddig nélkülözték a közeli ügyvédi segédelmet, mint bennünket érdeklő ügyet közöljük.

Egyházmegyei gyűlés. A kishonti ág. h. ev. egyházmegye évi rendes közgyűlését múlt hó 30-án tartotta meg Rimaszombatan, az ág. h. ev. templomban *Kubinyi* Aladár egyházmegyei felügyelő és *Gyürky* Pál főesperes elnökelete alatt. A látogatott közgyűlést gyámintézeti isteni tisztelet előzte meg, melyet *Kemény* Lajos oszgyáni lelkész, főjegyző végzett. — A gyűlés tárgysorozata a következő volt: 1. Elnöki megnyitó. 2. Képviselők igazolása. 3. Jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság választása. 4. Főesperes évi jelentése. 5. Számvevőszék évi jelentése. 6. Iskolaszék évi jelentése. 7. Gyámintézeti ügyek: a) múlt évi számadás; b) folyamodványok; c) ker. gyámint. közgyűlésre meghívó. 8. Baldácsy segélyért folyamodók ajánlása. 9. Zsedényi jutalomdíjra hármas jelölés. 10. Egyházkerületi közgyűlési tagul egy tanító ajánlása. 11. Egyházkerületi közgyűlésre meghívó s képviselők választása. 12. A varbóci iskola visszaállításának kérdése. 13. Jövő évi közgyűlés kitűzése. 14. Indítványok.

Értekezlet vasutügyben. Az építendő Barczika—Pelsőczy helyi érdekű vasút ügyében múlt hó 25-én Ragályon népes értekezlet tartott. Báró *Ragályi Balassa* Ferenczet az értekezlet elnökké megválasztván, — azt megnyitotta. Ezután dr. *Grossmann* Nándort, mint egyik engedélyesét a vasutnak felkérte a tervezett vasutról részletesebben felvilágosítást adni. Az értekezlet hosszabb eszmecsere után a vasut kiépítésének eszméjét elfogadta, ahhoz való hozzájárulását biztosította. A vasut arról lesz nevezetes, hogy az Aggteleki világhírű Cseppkő-barlang állomást fog kapni. Tekintettel arra, hogy ezen vasut részére a Magyar általános közszénbánya részvénytársaság részéről 30000 waggon közszénnek szállítása van biztosítva, s még más nagy ipartelep termékeinek szállítása folytán is a legjövendelőbb vasutak egyikének lesz mondható.

Tisztviselők mozgalma. Az állami tisztviselők kongresszusa folyó évi szeptember hó 22—23-án fog Szegeden megtartatni. Pénzügyigazgatóságunk, valamint a mellé rendelt számvevőség és a kir. adóhivatal a pénzügyi tisztviselők helyzetének kelő felkarolása és javítása érdekében *Kubinyi* Andor kir. tanácsos pénzügyigazgató elnöksége alatt ülést tartott, amelyen határozatilag kimondatott, hogy óhajaiknak támogatására bizottságot küldenek ki. E bizottságba beválasztottak: *Szombath* György pénzügyigazgató helyettes, *Jugán* Gusztáv pénzügyi számvevőségi és *Istók* József kir. adóhivatali ellenőr. A bizottság elnöke a pénzügyigazgató helyettes, a ki mint tudjuk, régóta foglalkozik a tisztviselői társadalom helyzetével; 1901. évben is tagja volt a helyi állami tisztviselők által Budapestre küldött hármas bi-

zottságnak, s mint ilyen, teljesen ismeri a kongresszus tanácskozásainak menetét. A folyó évben az általános tisztviselői lakbérviszonyokat illetőleg az állami tisztviselők országos egyesülete által megindított rendezésnek helyi adatgyűjtésében megnyilvánuló előmunkálatában is tevékeny munkásságot fejtett ki. Ő, saját elhatározásából már érintkezésbe lépett a kongresszusnak illetékes albizottságaival. Teljes sikert kívánunk törekvéseikre!

Emléknep. *Pósa* Lajos költő minden évben méltóképen emlékezik meg édes anyja elhunytáról. Ez évben is elhunytá napján, a mai napon fog a kegyeletos ünnepeire a nemesradnóti sirkertben lefolyni. Az ünnepekre a hálás gyermek, a jeles költő többeket hívott meg, s mint értesülünk, a meghívottak közül *Török* József rimaszombati áll. iskolai igazgató, lapunk belmunkatársa fogja az emlékbeszédet tartani.

Áthelyezés. *Márkus* László sajjóháza állami elemi iskolai rendes tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter a somsközlői állami elemi iskolához helyezte át.

A Dobsina—poprádi vasut. E vonal kiépítése ma legfontosabb kérdése vármegyénknek. Ez lenne az egyik leghathatóbb eszköz arra, hogy a nagy forgalom, mely idáig Kassán vagy Rutkán át bonyolítottatott le a Tátrába. jövőben vármegyénkben keresztül vezetessék. Az intéző körök el is követnek mindent a terv keresztül vitele érdekében, s az eddigi mozgalom teljes reményekre jogosít. Augusztus hó 19-én Tornalján ez ügyben népes értekezlet tartott, a melyet *Szontagh* Andor a garami kerület képviselője vezetett. Jelen voltak még az értekezleten a *Szentiványi*, *Hevessy* és *Tornallyai* családok. Elnökké *Balás* Lajos róm. kath. megyés püspököt és *Szontagh* Andort, jegyzővé pedig *Sztankovics* Károly dobsinai tanárt választották meg. A vasutgyi kiváló fontosságát *Benedicty* Kálmán dobsinai kohófények ismertető nagy szakértelemmel. Az értekezlet elhatározta, hogy egy terjedelmes felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, a mit *Balás* püspök személyesen fog által nyújtani *Szterényi* államtitkárnak. Ezen ügyes eszme is egyik hatalmas rugó lesz ahhoz, hogy az államkormány is nagyban támogassa a vasut kiépítését.

Agarász gyűlés. A gömörvármegyei agarászegylet a jövő hétfőn (szept. 9-én) d. u. 1/3 órakor tartja a vármegyei székház kistermében rendes közgyűlését, a melyen az elnöki jelentésén kívül a folyó ügyek és indítványok lesznek tárgyalva, valamint meg lesz állapítva a legközelebbi verseny helye és ideje is.

Kiránduló tanítónő-növendékek városunkban. A győri állami elemi tanítónőképző intézet igazgatósága, mely minden évben a tanári karral együtt az ország különböző helyeire szokta elvinni a vezetés alatt levő intézet növendékeit, ezúttal tanúságos kirándulásuk helyül Gömör-Kishont vármegyét tűzték ki. Gazdálkodniok kellvén az idővel, e kirándulásukból városunknak természetesen nem sok idő jutott. A kiránduló társaság *Kulicszky* Ernő győrvármegyei kir. tanfelügyelő, *Karsay* Jolán igazgatónő és a tanítónői kar vezetése alatt levő 30 növendékből állott, kiket augusztus hó 29-én, este 9 órakor érkezett vonatnál az intézet iránt legközelebbi érdeklődő *Krisz* család, *Bihary* István kir. tanfelügyelői tolnok, *Kathona* Géza és *Matolcsy* Pál leányiskolai igazgatók fogadták. A megérkezett vendégek a Tompa-vendéglőben elköltött vacsora után szétoszlottak szállásaikra egyes vendégkereset házakhoz, hogy kipihenjék a nagy ut fáradalmait. Másnap reggel a Tompatéren találkozáva megindult a rokonszenves kis csapat városunk megtekintésére. Megnézték a vármegyei ház nagytérmet, az állami gyermekmenhelyet, Tompa Mihály szülőházát, a vármegyei muzeumot, hol *Fábr* János kir. tanácsos, igazgató érdekes ismertetést nyújtott minden tárgycsoport felől, majd a Konzerv gyár és a Széchenyi-kert megzemlézése következett s már 11 órakor az ebéd, hogy a délben Tiszolc felé induló vonatról le ne készenek. Nem is késtek el s elindultak, hogy a Rimaszombat—Tiszolc—Brezsnóbánya—Vereskő közötti ut szépségeiben gyönyörködhesseken. Tervük megnézni ezeken kívül Murányvát, a sztraczenai-völgyet, a dobsinai jégbarlangot, a krasznahorkai várat s az aggteleki cseppkőbarlangot. Szívesen kívánunk nekik szerencsés utazást.

Tanítók gyűlése Rozsnyón. A rozsnyói egyházmegyei róm. kath. tanító egyesület ez évi rendes közgyűlését Rozsnyón tartja meg folyó hó 2-án. E közgyűlésen az egyesület egyszersmind 25 éves fennállását is jubilálja. A közgyűlés igen látogatottnak ígérkezik, melyre a meghívót s a tartalmas programot *Tóth* Géza jázói tanítóegyesületi elnök adta ki.

Záróvizsgálat Kurincson. A rimaszombati állami földmives iskola I. és II. éves növendékeinek évről vizsgálatát ma egy hete ment végbe *Veres* Pál kassai gazdasági akadémiai tanár, miniszteri biztos vezetése alatt több érdeklődő vendég, köztük *Dr. Kovács* László polgármester és *Dr. Bernáth* István országgy. képviselő jelenléte mellett. A vizsgálat egyik tanteremben kezdődött, hol a gazdaság, kertészet s háziipar termékeiből izléses és fölötté érdekes kiállítás is gyönyörködtette a jelenvöltoakat a mellett a szép felelettel, melyeket a növendékek adtak ugy az elméleti, mint aztán a gyakorlati kérdésekre, kiket tanáraik hozzájuk intéztek. A szigorú katonai nevelésben és szoktatásban részesült fiatal emberek oly kiváló tudásra, ismeretekre, és gyakorlatokra tettek szert, hogy velük együtt lenni, velük érintkezni igazán élvezet volt az ott megjelenteke. Komoly gondolkodás, értelem és önérték sugárzott le mindenik ifju arcáról. A mint értesültünk, már mindenik kapott megfelelő alkalmazást is, s az igazgatóság legalább még egyszer annyit tudna elhelyezni ugy a környékbeli, valamint olyan távoli tekintélyes földbirtokosoknál, kik az iránti kérelmekkel az igazgatósághoz fordultak, bizonyosságul annak, hogy a rimaszombati m. kir. földmives iskola nemcsak vidékünkön ismert jóhírű intézmény, hanem távolabb is és hogy az innét kikerült ifjak mindig és mindenhol derekasan megállták helyüket. — Csak a legnagyobb elismerés illetheti az intézet derék tanárait, élükön *Fekete* Pál igazgatóval azért a szép eredményért, melyet ott tapasztaltunk s azért a lármátlan, de annál meglepőbb s meghatóbb igaz magyar szellemért és jellegért, mely e kis kis birodalomnak minden zugát, minden lakóját egyaránt körülugározza.

Ritka vadász-szerenese. Egy nagyobb társaság vadászott múlt hó 23—24-én a tiszolczi hegyekben. A hajtásokban több szarvas, őz és vaddisznó, állítólag medve is fordult meg. Ez alkalommal a szerenese *Bodor* István főgimnáziumi tanár, nimród-kollegánknak kedvezett, ki egy szépen fejlett 10 es szarvasbikát ejtett el.

Ma egy hete ismét nyitva volt a gömörmegyei muzeum. Gyér számmal (120) látogatta ezúttal is a közönség ezen már számottevő s érdekes gyűjteményekkel bővelkedő kulturintézetet. Hasztalan, ha még az értelmiség soraiban is sokan vannak, kik csak látványosságnak tekintik azt, de tanulságot, okulást nem bírnak szerezni a látható tárgyakból. Pedig, bizony fölötté érdekes volt az ez alkalommal kiállított XIII—XVII századbéli okiratok gyűjteménye, minőt kevés vidéki muzeumban lehet találni. Fejérpataky László udvari tanácsos, a diploma egyetem tanára a legelismertőbb nyilatkozatot tett e gyűjteményről. Az ily időlegesen kiállítások sem vonzzák a mi látványossághoz szokott közönségünket, hát akkor mivel gyönyörködtetnék izlését?

Műkedvelő előadás. A *Farkas* Zoltán elnökelete alatt szépen virágzásnak indult tamásfalvai *Petőfi-kör* múlt hó 25-én igen sikerült szini előadást rendezett. Szinre került a *Nótás Kata* című énekes népszimű. A műkedvelők ez alkalommal is igen megállták helyüket s dícséretes készséggel adták elő még a nehezebb szerepeket is. Előadás után táncz következett, a tiszta jövedelem a kör javára fordítottatott.

Katonák figyelmébe. A honvédelmi miniszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz közhírré tével végett: „Megfelelő további sürgős intézkedés végett értesitem a törvényhatóságokat, hogy a közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, — a cs. és kir. közös hadügyminiszter ural egyetértőleg hozott határozat folytán — a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfelkélés időszaki jelentkezései pedig a jelen rendeletem alapján a folyó évben nem tartandók meg. A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők.

„**Varius**” címen lapunk munkatársa: *Czibur* Imre, kinek kedves tárczacikkei s költeményei oly sokszor mulattatták olvasóközönségünket, egy kötet költeményt bocsájt sajtó alá a jövő hónapban. — Előfizetni s a költemény kötetet megrendelni lehet a szerzőnél, (Miskolcz, üzletvezetőség I.) s lapunk kiadóhivatalánál. Minden ajánlást pótol a következő ügyes előfizetési felhívás:

Ki könyezni tud kis tragédiákon
És mosolyogni, ha derűs a szó,
Kinek meghittje az ábránd s az álom
És jó barátja a komoly való,
Ki követni tud, a merre vezérlém
Es tévelygek bár, ki mégsem nevet:
Annak ajánlom e pár költeményem,
É néhány, rimes kis történetet.

A mit mondok, tán mások is elmondják
S hogy szebben, mint én, az is meglehet,
Mégis kérem: ha meg is mosolyogják,
Ne dobjanak rám érette követ!
Hanem, ha van egy árva koronájuk,
Melyet jobb helyre tenni nem lehet:
Írják alá a manupropriájuk
Es rendeljék meg szerény művemet!

Kiváló tisztelettel: *Czibur* Imre.

Vásáráthelyezés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint a Nagy-őrcze r. t. városban folyó évi szeptember hó 21-re eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi szeptember hó 25-én tartassék meg.

Zsebmetszők. A most megtartott országos vásár alkalmával megint zsebmetszők garázdálkodtak és több egyént megloptak. A lopott pénzek aligha kerülnek meg, mert ezek az ügyes tolvajok azonnal tovább állnak.

Meglőtt rabló. Múlt hó 26-án *Ambrus* Boldizsár tamásfalvi piktör-segéd, ki már több ízben volt lopásért büntetve, egyik piktör legény társának: *Gyurovits* Istvánnak elrabolta ruháját és ékszereit. A károsult észrevéven a vakmerő rablást, egy gyermekesregeggel üldözöbe vette a rablót és az evangélikus templom mögött lévő kukoriczásban utól is érte. A rabló üldözőjének egy lövéssel felelt, a mi azonban nem talált. Erre az üldöző károsult lött reá forgó pisztolyal a rablóra, a mi a rablót bal szemén érte. Melle István rögtön jelentést tett az esetről a rendőrségen, mire a rendőrök a helyszínére siettek, a megebesített rablót letartóztatták és a városházára kísérték. A rablott tárgyak egy részét is megtalálták a kukoriczásban.

Tűz. Augusztus hó 28-án, a késő esteli órákban erős lángoszlop emelkedett fel az akasztóhegyen, melynek sok nézője akadt. Nagyobb veszedelem azonban nem történt, mert csak egy bukkány-boglya égett el, mely *Neumann* Bertalan tulajdona volt. A tulajdonosnak sem lesz nagyobb kára, mert mint halljuk, az biztosítva volt.

Nyilvános nyugtázás. Az augusztus hó 25-én Putnokon tartott műkedvelő előadás a „*Farkas* Gyula harang” alaptökejé a következő szép eredménnyel növelte: összes bevétel 700 korona 40 fillér, összes kiadás 199 korona 22 fillér, tiszta maradvány 501 korona 18 fillér, mely a putnoki takarékpénztárnál levő tőkéhez esatoltatott, s így a harangalap jelenleg jóval meghaladja a 2000 koronát. Erre felülfizettek a következők: *Farkas* Gyuláné 100 korona, *Gróf* Serényi Béla 47 K. 60 f., *Zajác* János 5 K. 20 f., *Dantsek* Gyula 1 K., *Kovács* Sándor 1 K. 60 f., *Tomázy* Károlyné 20 f., *Endre* Béláné, 3 K. 60 f., *Spanyur* András 20 f., *Veisz* N. 80 f., *Szolga* István 80 f., *Fekete* Nándor 3 K. 20 f., *Ozmits* Endre 3 K. 20 f., *Palecskó* Lajos 60 f., *Sneider* Viktor 2 K. 20 f., *Lengyel* András 6 K., *Nikléczy* József 1 K., *Széchenyi* Sándor 80 f., *Patrőczy* János 80 f., *Tikász* Károly 80 f., *Trenka* László 60 f., *Májer* Gábor 80 f., *Kolláth* Gyula 40 f., *Gödz* Bertalan 2 K., *Czene* János 1 K. ifj. *Juhász* Pál 2 K. 80 f., *Reisz* Béla 1 K., *Fejes* Gyula 3 K., *Szolga* József 1 K. 20 f., *Hönsch* Ede 5 K., *Liptay* Arnold 2 korona. A nagyérdemű közönség és a műkedvelő társulat becsas pártfogásukért fogadják e helyről is hálás köszönetünket. A rendezők,

Számadás. A rimaszombati ált. ipartestületi nyugdíjnyújtás javára folyó évi augusztus hó 25 én tartott táncmulatság alkalmával a bevétel volt: belépti díjakból 168 kor. — fill. Felülfizetésekből 52 kor. — fill. Összesen 215 kor. — fill. Kiadás 155 kor. 11 fill. Maradvány 64 kor. 89 fill. Köszönettel nyugtázzuk a következő szíves felülfizetéseket: Institúrisz Endre 5 kor., Tarjánai Béla és Balla Ákos 4—4 kor., Varga Lajos 3 kor., id. Rábely Miklós, Tomay Alajos, dr. Baksay Dezső, Horváth György, Szikorszki András, Szikorszki Lajos és Grün Adolf 2—2 kor., Szabó József m., Szabó István, Hlozek Lajos, Teleszniczky Ede, özv. Mindszenty Bertalan, Lévai Izsó, Gábris Barnabás, Plech Kálmán, Zádori Gábor, Csintalan János, Akeipiter Sámuelné, Fanesalszki Béla, Dániel Ferencz, Kuchta Dániel, Józsa Áron, ifj. Miskolci Lajos, Gottségen N., Szabó Ferencz, Istók Lajos, id. Uhrin János és Rónay Gyula 1—1 kor., Ibos János 40 fillér, Molnár István 30 fillér, Dusek András 20 fillér, J. E. 10 fillér, összesen 52 kor. Rimaszombat, 1907. augusztus 27-én. Kovács István, egyl. pénztárnok.

Szerkesztői üzenet.

„A nyár végén“ még mindig nem vált be, pedig a rimék ügyesek s eszme is van a költeményben.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban a **Kossuth-utózában** egy 4 szoba s mellékhelyiségekből álló emeleti lakás folyó évi **november 1-től** bérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdosor **Dr. Csiner Miksa** ügyvéddel.

Intelligens házvezetőt

keresek, ki a háztartás vezetésén kívül a hat éves kis leányom és az öt éves fiam lelki és testi gondozását is magára vállalja. — Szíves válaszokat „**Mérnök Gömör**“ jel alatt kérek e lap kiadó-hivatalába czimezni.

Veszek

egy használt, de jó állapotban levő nagyobb fajta **Wertheim-szekrényt.**

A kinek ilyen eladója van, az jelentse azt e lap kiadó-jánál az ár és méret megjelölésével.

Saját műhelyemben készült butorok.

BUTOR

a saját műhelyemben készült, feltűnő olesó, — nagy választék — szép és jó kivitelben kapható:

Deutsch Géza

kárpitós és diszitó butorraktárában, **Kossuth Lajos-utóza 3. sz.,** (dr. Weinberger Rezső ügyvéd ur házában.)

Saját műhelyemben készült butorok!

Kiadó bolthelyiség.

Deák Ferencz-utóza 8. szám alatti **Kovács Zsigmond** féle bolthelyiség a hozzá tartozó rak-tarakkal együtt **1908. május hó 1-től** bérbeadó. Értekezhetni lehet: **Benyó Béla** tulajdonossal.

Hirdetmény.

206. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Rimaszombati kir. törvényszéknek 1907. évi 2934 számú végzése következtében **Nagy József** ügyvéd által képviselt a **Rimaszombati hitelszövetkezet** javára **Bodnár István és társai** ellen 300 kor. s jár. erejéig 1907. évi május hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2240 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehének, csikók nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósa 1907. évi V. 160/2. számú végzése folytán 300 korona tőke-követelés, ennek 1907. évi február hó 16 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 91 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Csizben alperesnél leendő megtartására **1907. évi szeptember hó 10-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Rimaszomb. 1907. évi augusztus hó 16-án. **Kovács Géza,** kir. bir. végrehajtó.

Eladó.
Pelsőczön egy jó forgalmu borbély- és fodrász-üzlet teljes berendezéssel együtt azonnal eladó. — Értekezni lehet: **Barna Sándornál Pelsőcz.**
3-3

ELADÓ HÁZ.
Rózsa-utóza 8., illetve Koháry-utóza 9. számú ház udvarában egy ház, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel szabad kézből eladó. Venni szándékozók felvilágosítást e lap kiadó-hivatalában nyerhetnek

Lópokrócz és gyapjútakarók.
A **Ratkói ipari hitelszövetkezet,** mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe **Ratkón,** a szövetkezet szűrcsapó üzletága által készült **lópokrócz és gyapjútakarókat.**
3-* **Az igazgatóság.**

Erdők tűzifatermelésre vagy műfatermelésre Gömör és a szomszédos megyékben készpénzfizetés mellett megvételre kerestetnek. **Crim** a kiadóhivatalban.
Gubics-eladás.

Az alulírt erdőgondnokság ez évi gubics termését folyó évi **szeptember hó 3-án Felső-Balagon** délelőtti 10 órakor zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés útján fogja eladni.
Coburg hercegi erdőgondnokság
Felső-Balog, 1907. augusztus 29.

A rozsnói kegyes alapítványi pénztár
évenként utólagosan fizetendő
hat százalék kamatra
ad jelzálogos kölcsönöket.
2-4

A „Miskolci Ipari Hitelszövetkezet“ kötelékébe tartozó iparosok
ÁRÚCSARNOKA
Deák-utóza 9-ik szám alatt
(a régi postaépületben) megnyilt.
Miskolci asztalos, kárpitós, fafaragó, esztergályos, vasbutorkészítő mesterek, mint szövetkezeti tagok által a legjobb kivitelben készített **butorok és lakásberendezési tárgyak**
— nagy választékban a közönség rendelkezésére állanak. —
Minden darab áru bizottság által felülbírálv.
Az árucarnokban a közönség szükségletét közvetlen a készítőnél jutányos áron szerezheti be. 2-3
Szabott árak! Szavatosság az áru minőségeért!

Foncière, Pesti biztosító intézet.
(Atapított 1864. évben.)
Teljesen befizetett részvénytőke 3000000 korona.
Tartalékai és évi díjbevételei (kb.) 3600000 korona
Összes biztosítékai tehát 39000000 korona.
Biztosításokat vállal:
1. **Tűzkár** ellen (ha villám is okozza) épületekre, terményekre, gazdasági eszközökre, marha-állományra, (fundus instructus), gyárakra, árukészletekre, butorokra stb.
2. **Jégekár** ellen biztosított teljes kártérítéssel.
3. **Szállítmányi károk** ellen vizen, szárazon és vasuton.
4. **Betöréses lopás** ellen.
5. **Balesetre,** mely az embert érheti.
6. **Az ember életére** minden elképzelhető módozat szerint.
A biztosítási feltételek a tisztelt közönség részére a legelőnyösebbek, a díjak lehető jutányosak és a felmerülő károk gyorsan és ismert méltányossággal térítettek meg.
Gömörmegyei főügynökség: 3-4
A Gömörmegyei Takarékpénztár- és Hitelbanknál Rimaszombatban.

ISKOLAKÖNYVEK
ódon és uj állapotban,
továbbá
mindenféle **iskolai szerek**
nagy választékban kaphatók:
Ifj. RÁBELY MIKLÓS
könyv- és papirkereskedésében Rimaszombat,
Deák Ferencz-utóza 8. szám.
Iskolakönyvek olesón és azonnal bekötöttek.